

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/23474/2026

Aihe Rauma, Norsk e-Fuel AS:n sähköisen lentopolttoaineen tuotantolaitoksen YVA-selostus

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa koskien Rauman satamaan aiotun sähköisen lentopolttoaineen tuotantolaitoksen YVA-selostusta. Kyseessä on teollisen mittakaavan synteettistä nestemäistä polttoainetta tuottava laitos. Alue, johon hanketta suunnitellaan, sijoittuu Rauman Satamaan Ulko-Petäjäksen niemen kärkeen. Tuotantolaitos valmistaa sähköisesti tuotetusta vedystä ja teollisuudesta talteen otetusta hiilidioksidista lentoliikenteen käyttöön e-kerosiinia ja e-naftaa. Hankelaitos käyttää raakavetenä sekä elektrolyysin jäähdytysvetenä merivettä, jonka ottoa varten hankkeessa rakennetaan vedenottoputki rantaan aivan hankelaitoksen viereen. Lisäksi laitoksen puhdistetut jätevedet ja prosessissa kiertänyt jäähdytysvesi palautetaan mereen satama-altaaseen sijoitettavan purkuputken kautta. Laitoksen liikenne on suunniteltu kulkevan laivoilla, junilla tai maantiekuljetuksina. Laivaliikennettä varten hankkeen yhteydessä rakennetaan uusi laituri Ulko-Petäjäksen kärkeen. Mikäli junaliikenne toteutuu kuljetusvaihtoehtona, rakennetaan Rauman Satamassa sijaitsevilta raiteilta jatkoysteys hankealueelle. Korkein hankealueelle sijoitettava rakennus on Fischer Tropsch-reaktori, jonka korkeus voi olla 53 metriä. Muiden rakennusten maksimikorkeus vaihtelee 25–45 metrin välillä.

YVA-menettelyn yhteydessä arvioidaan seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Ilmastoneutraalia raakaöljyä (e-raakaöljy) tuotetaan 100 000 tonnia vuodessa. Tästä valmistetaan 80 000 tonnia ilmastoneutraalia kerosiinia (e-kerosiini) ja 20000 tonnia ilmastoneutraalia naftaa (e-nafta) lentopolttoaineeksi. Laitoksen käyttämä prosessivesi ja jäähdytysvesi otetaan merestä.
- Vaihtoehto 2 (VE2): Ilmastoneutraalia raakaöljyä tuotetaan 50 000 tonnia vuodessa. Tästä valmistetaan 40 000 tonnia ilmastoneutraalia kerosiinia (e-

kerosiini) ja 10 000 tonnia ilmastoneutraalia naftaa (e-nafta) lentopolttoaineeksi. Laitoksen käyttämä prosessivesi ja jäähdytysvesi otetaan merestä.

YVA-ohjelman jälkeen arvioitavaksi on tullut myös kaksi alavaihtoehtoa:

- VE2a: Jäähdytysvettä käytetään noin 60 Mm3 vuodessa, ja takaisin mereen purettaessa sen lämpötila on 10 astetta korkeampi kuin otettavan meriveden
- VE2b: Jäähdytysvettä käytetään noin 30,4 Mm3 vuodessa, ja takaisin mereen purettaessa sen lämpötila on 20 astetta korkeampi kuin otettavan meriveden.

Satakunnan Museo on lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta 10.6.2025.

Lausunnossaan museo on käynyt läpi hankealueen vaikutusalueen kulttuuriympäristöarvot sekä kaavatilanteen eikä toista niitä enää tässä yhteydessä.

YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan Satakunnan Museo totesi, että ohjelmassa on lähtökohtaisesti huomioitu kattavasti ympäristön valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, mutta museo kehotti korjaamaan hankealueen vaikutusalueella olevan lähimpien kulttuuriympäristöjen tietoja. Museo huomautti lisäksi, että hankkeen vaikutusten arvioinnin helpottamiseksi YVA-selostukseen on syytä täydentää myös hankkeen vaikutusalueella (etenkin Petäjäs) sijaitsevat asemakaavalla suojellut paikallisesti merkittävät yksittäiskohteet. Satakunnan Museo näki, että YVA-ohjelmassa esitetty toteutettava maisema-analyysi sekä vaikutusten arviointimenetelmät ovat lähtökohtaisesti oikeanlaisia. Museo näki myös, että etenkin hankkeen edellyttämän korkean rakentamisen vaikutukset suhteessa läheiseen kulttuuriympäristöön tulee arvioida.

YVA-ohjelman jälkeen hankkeen maisemallisten vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty laadittuja havainnekuvia ja maisemasovitteita sekä hyödynnetty alueelle hiljattain laaditun, mutta ei vielä voimassa olevan asemakaavan yhteydessä toteutettua maisemaselvitystä.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo on todennut alueen asemakaavamuutoksen ehdotusvaiheen lausunnossaan 9.1.2026, että alueella laaditussa maisemaselvityksessä (WSP 3.10.2025) ei ole otettu huomioon lähiympäristössä jo toteutettuja selvityksiä sekä niiden keskeisiä tuloksia ja selvitys on siten muun muassa lähtötiedoiltaan osin puutteellinen. YVA-ehdotuksen liitteenä ei ole toimitettu maisemaselvitystä, vaikka selostuksen mukaan tätä on käytetty hyödyksi vaikutusten arvioinnissa. Kuten museo on kaavan ehdotusvaiheen lausunnossa sekä YVA-ohjelman lausunnossa

todennut, tulisi vaikutusten arvioinnissa huomioida viereisen kulttuuriympäristöltään arvokkaan Petäjäksen alueen verrattain tuore asemakaava siihen liittyvä rakennusinventointi. Tämä olisi tärkeää, jolloin kaavan vaikutuksia voidaan arvioida myös paikallisesti merkittäviin kaavalla suojeltuihin kohteisiin ja pohtia mahdollisia keinoja pehmentää näitä vaikutuksia.

Kuten YVA-selostuksessa mainitaan, hankevaihtoehtoilla VE1 ja VE2 sekä VE2:n alavaihtoehtoilla ei ole maisemaan tai kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta olennaista eroa rakentamis- tai toimintavaiheessa. YVA-selostuksen havainnekuvat osoittavat, että hankkeen kielteisimmät maisemavaikutukset tulevat kohdistumaan Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa osoitettuun Petäjäksen ja Iso-Saukon kulttuuriympäristöön. Vaikutukset maisemaan arvioidaan kohtalaisiksi tai suuriksi kielteiseksi nykytilaan (VE0) verrattuna. Vaikka hankealue ja sen ympäristö on jo teollisuuskäytössä ja lähiympäristössä sijaitsee jo korkea kauramylyn rakennus, tulee hankealueen korkea rakentaminen vaikuttamaan lähimaisemassa etenkin Petäjäksen kulttuuriympäristön suuntaan. Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon edellä mainitut vaikutukset sekä käsiteltävä keinoja vaikutusten lieventämiseksi.

Satakunnan Museolla ei ole oman toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja (sij.) Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Kirsti Virkki
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä